

[Niels Helveg Petersen.]

løsning af det tyske spørgsmål forudsætter en forudgående politisk afspænding og normalisering af Vesttysklands forhold til Østeuropa. De mest konkrete udslag af denne nye østpolitik har hidtil været optagelse af diplomatiske forbindelser med både Jugoslavien og Rumænien, skridt, der har brudt med en del vanetænkning. Samtidig er handelsforbindelserne mellem Østeuropa og Vesttyskland blevet stærkt udviklet. Der kan fra dansk side kun lyde en opfordring til alle parter om at gå videre ad denne vej, men det skal i denne sammenhæng ikke skjules som en beklagelig kendsgerning, at der ikke i alle østeuropæiske lande er tilstrækkelig forståelse for nødvendigheden af at udvise smidighed.

Tysklands nabostater må meget nøje overveje, hvilke skridt de kan tage for at hjælpe den gradvise normalisering på vej. Det er uden videre klart — og jeg tror, der i Vesttyskland vil være fuld forståelse herfor — at der ikke i Tysklands nabostater kan være de samme følelsesmæssige hindringer for en yderligere og hurtigere politisk afspænding og normalisering, som der er i de direkte implicerede lande. Noget sådant kan ikke forventes med rette, hverken i Østeuropa eller i Vesttyskland. Dette må imidlertid ikke omvendt føre til, at man uden for Tyskland overser de følelsesmæssige hindrings betydning for normaliseringen, eller til at man uden for Vesttyskland glemmer, hvilke store vanskeligheder der kunne opstå, hvis man udefra forsøgte at få udviklingen til at forløbe hurtigere, end de politiske ben kunne bære.

På baggrund af den udvikling i den tyske politik, der er indtruffet, er det også det radikale venstres opfattelse, at når der gøres meget seriøse bestræbelser på at hidføre en normalisering, vil der også i Danmark være forståelse for nødvendigheden af, at hver ting tager sin tid, ligesom der uden for Tyskland vil være forståelse for, at nedbrydningen af de følelsesmæssige blokeringer for en europæisk normalisering er en vanskelig opgave, der ikke løses på få måneder.

Man vil af disse betragtninger forstå, at det radikale venstre tillægger de forhold, der er berørt i det fremsatte forslag, stor betydning for Europas sikker-

hedsproblemer. Det radikale venstre mener imidlertid, at der i regeringserklæringen er udtrykt en politisk linje med et meget betydningsfuldt perspektiv på dette område. Regeringens høje prioritering af afspændingsbestræbelserne, som de er kommet til udtryk i erklæringens udtalelser — for det første om en samlet vurdering af vor europæiske og globale sikkerhedspolitik på baggrund af de forskydninger, der har fundet sted i de internationale forhold, for det andet om den europæiske sikkerhedsordning som en målsætning for dansk sikkerhedspolitik, for det tredje om betydningen af afholdelse af en sikkerhedskonference efter grundige forberedelser, for det fjerde om afspændingsbestræbelserne direkte over for de enkelte europæiske lande og for det femte om viljen til at prøve afspændingsbestræbelserne inden for NATO — tegner et billede af en europæisk politik, der svarer til det radikale venstres principielle syn.

Dette afspændingsfundament for Danmarks europæiske politik er tegnet klarere og stærkere end før og udtrykker meget klart Danmarks interesse i en løsning af de europæiske problemer og dermed håbet om, at varige fredelige løsninger snart findes. Enhver realistisk vurdering må føre til det resultat, at de europæiske sikkerhedsproblemer kun lader sig løse igennem en samlet ordning. Det er om tilvejebringelsen af en sådan, bestræbelserne må samle sig, og vi hilser med glæde, at dette perspektiv har fået en så fremtrædende plads i regeringserklæringen.

Når dette er sagt, og når behovet for en samlet løsning er understreget både i spørgsmålet om Oder-Neisse og om optagelse af diplomatisk og konsulær kontakt med Østtyskland, og når det herefter er klart, at det radikale venstre ikke kan støtte vedtagelsen af forslaget, skal det imidlertid også siges, at det fremsatte forslag rejser både principielle og praktiske spørgsmål, som det efter det radikale venstres opfattelse kan være nyttigt at behandle i et udvalg. Det gælder samhandelen, det gælder rejse-samkvemmet, det gælder i det hele de menneskelige kontakter med befolkningen i Østtyskland. Der er stof til udvalgsarbejde og en drøftelse af, hvilke konkrete skridt der kan tages.

Vi finder som sagt, at det kunne være